

Karta przedmiotu

PEDAGOGIKA

studia pierwszego stopnia/profil ogólnoakademicki

Przedmiot:	Psychologia ogólna Psychology	
Rok: I	Semestr: I	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	30	
Ćwiczenia	30	
Liczba punktów ECTS:	5	

Cel przedmiotu	
C1	Zapoznanie z podstawową wiedzą psychologiczną w kontekście teoretycznym, przybliżenie podstawowych psychologicznych koncepcji człowieka.
C2	Przybliżenie statusu metodologicznego psychologii ogólnej, metod badań psychologicznych, głównych kierunków psychologicznych, podstawowych procesów psychologicznych, a także elementów psychologii osobowości.
C3	Zapoznanie ze specyfiką procesów psychicznych i mechanizmów funkcjonowania człowieka, oraz przygotowanie do stosowania tej wiedzy w pracy pedagogicznej,
C4	Wprowadzenie do posługiwania się metodami poznania dziecka, samopoznania i samodoskonalenia
C5	Przygotowanie do określania różnic indywidualnych i wynikających z nich implikacji dla wychowania i kształcenia.
C6	Przygotowanie do samodzielnego studiowania literatury psychologicznej,

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
	Brak

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EKW1	zna elementarną terminologię z zakresu psychologii ogólnej używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania
EKW2	rozumie koncepcje psychodynamiczne, behawioralne, poznawcze i humanistyczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej
	W zakresie umiejętności:
EKU1	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; oddziela dane obserwacyjne od interpretacyjnych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej
EKU2	analizuje i interpretuje motywy i wzory ludzkich zachowań wykorzystując wiedzę z zakresu koncepcji osobowości, różnic indywidualnych oraz biologicznych podstaw zachowania
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	

	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Status metodologiczny psychologii Schemat poznania naukowego i jego zastosowanie w psychologii. Przedmiot psychologii według różnych działów psychologii. Miejsce psychologii wśród innych nauk. Podstawowe działy psychologii. Definicja i rodzaje metod naukowych.	2
W2	Metody badań psychologicznych Metoda obserwacji psychologicznej. Cechy dobrej obserwacji. Eksperyment psychologiczny (polowy, naturalny i sztuczny). Ankieta psychologiczna. Kwestionariusz psychologiczny. Ankieta i kwestionariusz. Podobieństwa i różnice.	2
W3	Metody badań psychologicznych Testy psychologiczne. Kryteria podziału. Rozmowa i wywiad psychologiczny. Rodzaje wywiadów psychologicznych	2
W 4	Główne kierunki psychologiczne Psychologia klasyczna.	2
W5	Główne kierunki psychologiczne Behawioryzm. Neobehawioryzm.	2
W6	Główne kierunki psychologiczne Psychoanaliza Z. Freuda. Psychoanaliza C.G. Junga i A. Adlera. Neopsychanaliza K. Horney i E. Fromma	2
W7	Główne kierunki psychologiczne Psychologia humanistyczna. Psychologia poznawcza (kognitywna).	2
W8	Główne kierunki psychologiczne Historia psychologii polskiej.	2
W9	Procesy psychologiczne Fazy procesów pamięciowych. Rodzaje pamięci. Cechy pamięci. Definicja pamięci. Struktury mózgowe odpowiedzialne za procesy pamięci	2
W10	Procesy psychologiczne Rola postaw i nastawień w procesie zapamiętywania. Zjawisko reminiscencji. Interferencja retroaktywna i proaktywna. Teorie zapominania. Koncepcje przechowania	2
W11	Procesy psychologiczne Definicja myślenia. Rodzaje myślenia. Rodzaje sytuacji problemowych. Fazy rozwiązywania problemów. Zjawisko „ośnienia” i fiksacja funkcjonalna.	2
W12	Procesy psychologiczne Definicja emocji i uczuć. Komponenty emocji. Definicja stresu biologicznego i psychologicznego Typy konfliktów psychologicznych. Problematyka frustracji	2
W13	Elementy psychologii osobowości Definicja osobowości. Osoba i osobowość.	2

	Kształtowanie się tożsamości i struktury osobowości.	
W14	Elementy psychologii osobowości Teorie typów fizycznych. Teorie typów fizjologicznych. Teorie typów psychicznych. Teorie cech. Teorie rozwojowe.	2
W15	Elementy psychologii osobowości Temperament według R. Le Senne'a. Charakter człowieka – podstawowe pojęcia i nurty badawcze. Definicje inteligencji	2
	Suma godzin:	30
Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Miejsce psychologii w świecie nauk. Przedmiot, zainteresowania i metody stosowane w psychologii. Psychologia jako nauka, zastosowanie innych dyscyplin naukowych w psychologii, wykorzystanie wiedzy psychologicznej w innych dyscyplinach naukowych. Psychologia w pracy pedagogicznej oraz w życiu codziennym.	2
ĆW2	Współczesne kierunki psychologii Koncepcje człowieka, modele rozwojowe, podstawowe pojęcia i założenia podstawowych podejść psychologicznych. Podejście psychodynamiczne, behawioralne.	2
ĆW3	Współczesne kierunki psychologii Koncepcje człowieka, modele rozwojowe, podstawowe pojęcia i założenia podstawowych podejść psychologicznych. Podejście poznawcze, humanistyczne, biologiczne, ewolucjonistyczne	2
ĆW4	Metody poznania wykorzystywane w psychologii – wywiad i obserwacja jako podstawowe metody poznania.	2
ĆW5	Biopsychologia i biologiczne podstawy procesów psychicznych. Genetyka i ewolucjonizm w psychologii, dziedziczność vs wpływy środowiskowe	2
ĆW6	Biologiczne podstawy psychologii. Budowa mózgu, pojęcie bloków funkcjonalnych, badania nad funkcjami ośrodkowego układu nerwowego. Charakterystyka funkcjonalna płatów mózgu, asymetria półkulowa.	2
ĆW7	Rozwój w okresie dzieciństwa Czynniki sprzyjające i zagrażające rozwojowi dziecka w okresach: pre- peri- i postnatalnym. Charakterystyka stadiów rozwojowych. Formy aktywności dziecka, osoby znaczące w rozwoju, stadialność, ciągłość i okresy krytyczne w rozwoju dziecka. Zarys rozwoju funkcji mowy, emocji, myślenia.	2
ĆW8	Rozwój w ciągu życia Rozwój człowieka od poczęcia do śmierci, koncepcje teoretyczne (E. Ericksona, Ch. Buhler, C.G. Junga) Okres dojrzewania, dorosłość, wiek dojrzały- zadania i zagrożenia.	2
ĆW9	Procesy poznawcze -organizacja psychologiczna Spostrzeganie, pamięć i uwaga	2
ĆW10	Psychologiczna organizacja procesów poznawczych Uczenie się i zapamiętywanie	2

ĆW11	Psychologiczna organizacja procesów poznawczych - Myślenie i rozwiązywanie problemów.	2
ĆW12	Emocje i motywacje	2
ĆW13	Inteligencja a inteligencja emocjonalna	2
ĆW14	Osobowość człowieka,. Temperament a osobowość. Podstawowe modele teoretyczne osobowości człowieka.	2
ĆW15	Psychologia różnic indywidualnych. Zdolności i uzdolnienia.	2
Suma godzin:		30
Metody i środki dydaktyczne		
M1	Wykład konwencjonalny	
M2	Dyskusja dydaktyczna	
M3	Wykład konwersatoryjny	
M4	Pokaz	
M5.	Ćwiczenia przedmiotowe	
M6.	Analiza tekstów z dyskusją	
M7.	Dyskusja	
M8	Burza mózgów	
M9.	Opis	
SD1.	Prezentacja multimedialna	
SD2.	Podręczniki	
SD3.	Teksty drukowane	
Sposoby oceniania		
Ocenianie kształtujące		
F1	Aktywność podczas zajęć	
Ocenianie podsumowujące		
P1	Egzamin pisemny	
P2	Kolokwium	

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	60
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	5
Przygotowanie do egzaminu	30
Studiowanie literatury przedmiotu	25
Przygotowanie do ćwiczeń	30
Suma	150
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5

Literatura podstawowa	
	Kalat J. <i>Biologiczne podstawy psychologii</i> , PWN Warszawa 2006 Kozielecki J, <i>Koncepcje psychologiczne człowieka</i> . Warszawa 1996 Strelau J., <i>Psychologia</i> , Gdańsk 2008 Szustrowa T. <i>Swobodne techniki diagnostyczne. Wywiad i obserwacja</i> . Warszawa 1987 Zimbardo P.G. <i>Psychologia i życie</i> , PWN, Warszawa 2004
Literatura uzupełniająca	
	Brzeziński J, <i>Metodologia badań psychologicznych</i> . Warszawa 1996. Buduhoska W., Grabowska A, <i>Dwie półkule, jeden mózg</i> , Warszawa 1994.

Goleman D. *Inteligencja emocjonalna*, Media Rodzina of Poznań, Poznań 1997
 Górka T., Grabowska A., Zagrodzka J. (red) *Mózg a zachowanie*, PWN Warszawa 2005.
 Kraje B, *Agresja*. Gdańsk 2005.
 Maruszewski T. *Psychologia poznawcza*,
 Rosenhan D.L., Seligmann M.E.P, *Psychopatologia*. T.1, Warszawa 1994.
 Rosińska Z., Matuszewicz Cz. *Kierunki współczesnej psychologii ich geneza i rozwój*, PWN Warszawa 1987
 Tomaszewski T, *Główne idee współczesnej psychologii*, Warszawa 1986.
 Tomaszewski T. (red) *Psychologia*, PWN Warszawa 1995

Macierz efektów kształcenia										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W01	+++					C1, C2, C3, C6	W1-W15 ĆW 1-15	M1-M9, SD1-SD3	F1, P1, P2
EKW2	K_W04	+++					C1, C2, C5, C6	W4-W8, ĆW 1, 2, 3, 5, 6, 14, 15	M1-M9, SD1-SD3	F1, P1, P2
EKU1	K_U01	++					C4, C5	W2, W3, W13, W14, W15, ĆW4, ĆW7, ĆW8	M1-M9, SD1-SD3	F1, P1, P2
EKU2	K_U02	++			N_U01	+	C1, C2, C3, C4, C5	W2, W3, W9, W10, W11, W12, W13, W14, W15, ĆW4, ĆW7-ĆW15	M1-M9, SD1-SD3	F1, P1, P2
EKK1	K_K01	+			N_K01	+	C4, C6	W9-W15 ĆW1, ĆW5, ĆW6, ĆW9-ĆW15	M1-M9, SD1-SD3	F1,

Formy oceny - szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Nie zna elementarnej terminologii psychologicznej używanej w pedagogice i nie rozumie jej źródła oraz zastosowania. Nie zna wybranych koncepcji psychologicznych człowieka

	stanowiących teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej. Nie potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; ani analizy ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej. Nie posiada i nie potrafi wykorzystywać podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorów ludzkich zachowań. Nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, Nie rozumie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, Nie dokonuje samooceny własnych kompetencji i Nie doskonali umiejętności, Nie potrafi wyznaczać kierunków własnego rozwoju i kształcenia
Na ocenę 3 (dst)	Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice jednak nie rozumie jej źródła i ma trudność w jej zastosowaniu. Potrafi wymienić podstawowe koncepcje psychologiczne człowieka. Potrafi dokonać obserwacji jednak ma problemy z interpretacją zjawisk społecznych. Posiada podstawową wiedzę psychologiczną na temat motywów i wzorów ludzkich zachowań. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy.
Na ocenę 3+ (dst+)	Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice rozumie jej źródła jednak ma trudność w jej zastosowaniu. Potrafi wymienić i krótko scharakteryzować wybrane koncepcje psychologiczne człowieka (co najmniej 3). Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych. Posiada wiedzę psychologiczną na temat procesów poznawczych, emocji i motywacji człowieka. Potrafi wyjaśnić jak funkcjonowanie w poszczególnych sferach przekłada się na zachowania człowieka. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego
Na ocenę 4 (db)	Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice rozumie jej źródła i zastosowania. Potrafi wymienić i scharakteryzować cztery podstawowe koncepcje psychologiczne człowieka. Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych oraz ich analizy. Posiada wiedzę psychologiczną na temat procesów poznawczych, emocji i motywacji człowieka. Potrafi wyjaśnić jak funkcjonowanie w poszczególnych sferach przekłada się na zachowania człowieka. Zna koncepcje osobowości człowieka. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji
Na ocenę 4+ (db+)	Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice rozumie jej źródła i zastosowania, potrafi wyjaśnić znaczenie terminów specjalistycznych oraz odnieść je do analizowanych problemów. Potrafi wymienić i scharakteryzować koncepcje psychologiczne człowieka. Potrafi wskazać przedstawicieli określonego nurtu psychologicznego, wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla niego, obszar zainteresowań badawczych. Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, ich analizy oraz powiązać je z obszarami działalności pedagogicznej. Posiada wiedzę psychologiczną na temat procesów poznawczych, emocji i motywacji człowieka. Potrafi wyjaśnić jak funkcjonowanie w poszczególnych sferach przekłada się na zachowania człowieka. Zna koncepcje osobowości człowieka. Potrafi dokonać analizy motywów i wzorów ludzkich zachowań. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności,
Na ocenę 5 (bdb)	Zna elementarną terminologię psychologiczną używaną w pedagogice rozumie jej źródła i zastosowania, potrafi wyczerpująco wyjaśnić znaczenie terminów specjalistycznych oraz odnieść je do analizowanych problemów. W wypowiedziach używa fachowej terminologii. Potrafi samodzielnie studiować literaturę psychologiczną. Potrafi wymienić i scharakteryzować koncepcje psychologiczne człowieka. Potrafi wskazać przedstawicieli określonego nurtu psychologicznego, wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla niego, obszar zainteresowań badawczych. Podczas analizy określonych zjawisk potrafi odnieść się do konkretnej koncepcji teoretycznej. Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, ich analizy oraz powiązać je z obszarami działalności pedagogicznej. Dokonane obserwacje potrafi odnieść również do właściwych koncepcji teoretycznych oraz potrafi wnioskować na temat konsekwencji obserwowanych zjawisk w kontekście psychologicznym i pedagogicznym. Posiada wiedzę psychologiczną na temat procesów poznawczych, emocji i motywacji człowieka. Potrafi wyjaśnić jak funkcjonowanie w poszczególnych sferach przekłada się na zachowania człowieka. Zna koncepcje osobowości człowieka. Potrafi dokonać analizy i interpretacji motywów i wzorów ludzkich zachowań w odniesieniu do psychologicznych mechanizmów funkcjonowania człowieka. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, potrafi wyznaczać kierunki własnego rozwoju i kształcenia

Prowadzący zajęcia:	
Wykład	Ks. Prof. dr hab. Marian Stepulak
Ćwiczenia	Mgr Agata Szabała-Walczuk
Jednostka organizacyjna	Instytut Matematyki i Informatyki Katedra Pedagogiki

